

بررسی ابهام کاری و عدم تمرکز سیستم حسابداری مدیریت در شرکت توزیع برق نواحی استان تهران

مرتضی کارخانه

دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد حسابداری، واحد پردیس علوم و تحقیقات شهرقدس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

شادی شاهوردیانی

عضو هیئت علمی گروه مدیریت بازرگانی، دانشکده علوم انسانی، واحد شهرقدس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (عهده دار مکاتبات)

تاریخ دریافت: ۹۳/۱۰/۲۷ تاریخ پذیرش: ۹۴/۱/۱۶

چکیده

سیستم های حسابداری مدیریت اطلاعات لازم در برنامه ریزی و کنترل را فراهم می سازند. فعالیت های این نظام عبارتست از جمع آوری، طبقه بندی، تلخیص، پردازش، تحلیل و گزارش اطلاعات به مدیریت و نظایر آن. اهداف اصلی این تحقیق عبارتند از: ۱- تعیین اثربخشی سیستم حسابداری مدیریت بر عملکرد مدیران، ۲- مشخص نمودن عوامل موثر بر سیستم حسابداری مدیریت، ۳- تعیین معیارهای اثربخشی عملکرد مدیران، ۴- تعیین عوامل موثر بر کارایی سیستم حسابداری مدیریت در فرآیند راهبری سازمان که با استفاده از پرسشنامه از مدیران ارشد شرکت توزیع برق نواحی استان تهران داده های لازم جمع آوری شد و برای آزمون فرضیه ها از آزمون فیشر و تحلیل رگرسیون استفاده گردید. نتایج پژوهش نشان می دهد که بین ابهام کاری و سیستم حسابداری مدیریت رابطه مثبت وجود ندارد. بین عدم تمرکز و سیستم حسابداری مدیریت رابطه مثبت وجود دارد. بین سیستم حسابداری مدیریت و عملکرد مدیران رابطه مثبت وجود دارد. سیستم حسابداری مدیریت فاقد اثر مداخله گرانه بر روی ارتباط بین ابهام کاری و عملکرد مدیران است. سیستم حسابداری مدیریت دارای اثر مداخله گرانه بر روی ارتباط بین عدم تمرکز و عملکرد مدیران است.

واژه های کلیدی: عدم تمرکز، ابهام کاری، سیستم حسابداری مدیریت، سطوح تجمیع سیستم حسابداری مدیریت، یکپارچگی سیستم حسابداری مدیریت، بهنگام بودن سیستم حسابداری مدیریت، عملکرد مدیر.

۱- مقدمه

مدیریت، فراگرد به کارگیری مؤثر و کارآمد منابع مادی و انسانی بر مبنای یک نظام ارزشی پذیرفته شده است که از طریق برنامه ریزی، سازماندهی، بسیج منابع و امکانات، هدایت و کنترل عملیات برای دستیابی به اهداف تعیین شده، صورت می گیرد.

حسابداری مدیریت را می توان فرآیند شناسائی، اندازه گیری، گردآوری، تهیه، تفسیر و انتقال آن گروه از اطلاعات مالی و سایر اطلاعات کمی که توسط مدیریت به منظور برنامه ریزی، کنترل و ارزیابی عملیات در داخل یک واحد اقتصادی مورد استفاده قرار می گیرد، تعریف کرد.

جدیدترین و پذیرفته شده ترین تعریف حسابداری مدیریت در سطح وسیع: تعریفی است که فدراسیون بین المللی حسابداران ارائه کرده است و از حمایت کامل انجمن حسابداران خبره مدیریت انگلستان نیز برخوردار است.

در فرآیند برنامه ریزی حسابداران مدیریت برای تدوین برنامه های آتی از طریق فراهم کردن اطلاعات در تصمیم گیری راجع به خرید، تولید و فروش محصول و همچنین در ارزیابی پروژه های سرمایه ای کمک می کنند. حسابداران مدیریت از طریق تهیه گزارشهای عملکرد که در آن نتایج واقعی با نتایج برنامه ریزی شده برای هر یک از مراکز مسئولیت مقایسه می شود، به فرآیند کنترل کمک می کنند. ساختار سازمانی به منظور حصول اطمینان از عملکرد مؤثر؛ با اختیار، مسئولیت و تخصصی کردن فعالیتهای سر و کار دارد، حسابداری مدیریت با بکارگیری حسابداری سنجش مسئولیت، سیستم حسابداری را به منظور تعریف و تلفیق بهتر این روابط، طراحی و اجرا می کند. حسابداری مدیریت از طریق استقرار و نگهداری سیستمهای مؤثر برای ارائه و گزارشگری اطلاعات، به وظیفه انتقال اطلاعات کمک می کند. بودجه و گزارشهای عملکرد که توسط حسابداران مدیریت تهیه می شود، بر ایجاد انگیزه در کارکنان سازمان تاثیر عمده می گذارد.

با توجه به مشخص شدن اهمیت و نقش سیستم حسابداری مدیریت در فرآیند راهبری و مدیریت اثربخش سازمان حال این سوال در ذهن محقق نقش می بندد که چه عواملی بر سیستم حسابداری مدیریت اثرگذار است؟ عملکرد مدیران به چه نحو و تا چه میزان تحت تاثیر حسابداری مدیریت قرار می گیرد؟ در این تحقیق سعی می گردد پاسخی علمی برای این سوالات ارائه گردد.

هدف پژوهش حاضر بررسی اثربخشی سیستم حسابداری مدیریت بر عملکرد مدیران است در این راستا سیستم حسابداری مدیریت به ۴ زیرمجموعه کلی شامل: وسعت قلمرو

سیستم حسابداری مدیریت، سطوح تجمیع در سیستم حسابداری مدیریت، انسجام و یکپارچگی سیستم حسابداری مدیریت و بهنگام بودن سیستم حسابداری مدیریت طبقه بندی شده است و ۲ عامل، ابهام کاری (عدم اطمینان) و عدم تمرکز نیز به عنوان عوامل مؤثر بر این سیستم در نظر گرفته می شوند که به صورت غیرمستقیم بر عملکرد مدیران اثرگذار هستند. وسعت قلمرو در MAS به گستردگی و جامعیت سیستم حسابداری مدیریت اشاره دارد. منظور از بهنگام بودن؛ ارائه به موقع اطلاعات توسط سیستم حسابداری مدیریت و دسترسی سریع و بهنگام به اطلاعات بخشهای مختلف شرکت است. سطوح تجمیع به توانائی سیستم حسابداری مدیریت در گردآوری و طبقه بندی و ارائه مناسب اطلاعات جهت تجزیه و تحلیلهای مدیران اشاره دارد. منظور از ماهیت یکپارچگی در MAS توانائی سیستم حسابداری مدیریت در ارائه اطلاعاتی است که اثرات متقابل عملیات بخشها و تصمیمات مدیران سطوح مختلف بر تصمیمات دیگر مدیران و عملیات کلی شرکت را نمایان می سازد. ابهام کاری به میزان تسلط و سیطره شخص بر شغل و کار خود و همچنین علاقه به شغل اشاره دارد در واقع ابهام بیانگر تفاوت بین اطلاعات مورد نیاز برای انجام وظیفه و اطلاعات در دسترس موجود است. هدف از ارائه این متغیر در تحقیق حاضر تعیین اثر سطح عدم اطمینان یا ابهام موجود بر فعالیتهای روزانه مدیریت است. عدم تمرکز به سطح اختیار و مسئولیت پذیری مدیران در امر برنامه ریزی، هدایت و کنترل فعالیتهای شرکت اشاره دارد. جامعه آماری این تحقیق مدیران شرکت توزیع برق نواحی استان تهران می باشد. پرسش های پژوهش شامل: ۱- آیا بین ابهام کاری و سیستم حسابداری مدیریت رابطه مثبت وجود دارد؟

۲- آیا بین عدم تمرکز و سیستم حسابداری مدیریت رابطه مثبت وجود دارد یا خیر؟ ۳- آیا بین سیستم حسابداری مدیریت و عملکرد مدیران رابطه مثبت وجود دارد یا خیر؟ ۴- آیا سیستم حسابداری مدیریت (که شامل وسعت قلمرو، سطوح تجمیع، ماهیت یکپارچگی و بهنگام بودن است) دارای اثر مداخله گرانه بر روی ارتباط بین ابهام کاری و عملکرد مدیران است یا خیر؟

۵- آیا سیستم حسابداری مدیریت (که شامل وسعت قلمرو، سطوح تجمیع، ماهیت یکپارچگی و بهنگام بودن است) فاقد اثر مداخله گرانه بر روی ارتباط بین عدم تمرکز و عملکرد مدیران است یا خیر؟

۲- مبانی نظری و مروری بر پیشینه پژوهش

در ابتدا چنهال و موریس (۱) (۱۹۸۶) چهار خصوصیت اطلاعاتی سیستم حسابداری مدیریت را تبیین نمودند که شامل: حیطه عمل (محدود تا گستردگی سیستم حسابداری مدیریت)، بهنگام بودن (کند / استاندارد تا سریع / سفارشی نسبت به درخواست ها)، سطوح تجمیع (از خلاصه شده تا بسیار مفصل و مشروح) و یکپارچگی (از اطلاعات فقط مختص به یک دپارتمان تا اطلاعاتی مختص به سایر دپارتمان ها) می باشد. در حالیکه این تجزیه ابعاد MAS برای ارزیابی نظر و دیدگاه کاربران در مورد اطلاعات MAS مفید واقع می شود و سنجش مطمئنی از این زمینه را به عمل می آورد اما ممکن است کسی دیدگاه گسترده تری را اخذ کند، زیرا این چهار بعد یک سطح از کیفیت و پیشرفتگی را برای MAS تشریح می کنند. بحث ابهام در بخش کانونی بیشتر مطالعات سیستم حسابداری مدیریت قرار گرفته و به طور تجربی اثر تعدیل کننده یا واسطه گرانه آنها مورد بررسی قرار گرفته است. برخی از متغیرهای ابهام بکار رفته در مطالعات MAS عبارتند از: ابهام محیطی مشاهده شده، جهت گیری های استراتژیک، عدم تمرکز، فرهنگ ملی، ابهام کاری و وابستگی.

حیطه اطلاعات یک سیستم حسابداری مدیریت، حاصل عملکرد کلیه فعالیتهای مختلف یک شرکت را در بر میگیرد با توجه به اینکه سیستمهای مختلفی نیز در یک واحد اقتصادی در جمع آوری گزارشگری اطلاعات فعالیتهای مشارکت دارند درک صحیح از نقش و چگونگی ارتباطات آنان با سیستم حسابداری مدیریت نقش مهمی در استقرار مناسب آن دارد. در یک طبقه بندی کلی می توان سیستمهای یک موسسه اقتصادی را از لحاظ کاربرد آنها به عنوان یک ابزاری برای کنترل در دست مدیران به دو گروه سیستمهای عملیاتی و سیستمهای کنترل مدیریت، تفکیک کرد اطلاع از کاربرد هر یک از این دو گروه، به تبیین چگونگی ارتباط سایر سیستمها با حسابداری مدیریت کمک خواهد داد.

سیستمهای عملیاتی سیستمهایی هستند که کارکرد آنها بخش معینی از فعالیتهای یک شرکت را پوشش می دهد (نظیر سیستم کنترل تولید که تنها فعالیت تولید را در بر می گیرد) اطلاعات و گزارشهایی که این سیستمها ارائه می دهند عمدتاً تفصیلی است. از این رو در وهله اول مورد استفاده مسئولان و مدیران اجرایی مرتبط با آن فعالیتهای قرار می گیرد. جمع آوری اطلاعات پایه ای و اولیه عموماً برعهده این گروه از سیستمها است که در اغلب موارد جنبه مقداری (غیرریالی) دارد. در ضمن دوره پردازش و گزارشگری این سیستمها پیشتر روزانه یا

هفتگی و تصمیم گیری براساس آنها نیز غالباً روزانه یا حداکثر هفتگی است.

اهداف اساسی حسابداری مدیریت بطور کلی شامل موارد زیر است:

۱) تامین اطلاعات موردنیاز مدیران برای تصمیم گیری و برنامه ریزی

۲) کمک به مدیران در رهبری و کنترل فعالیتهای عملیاتی

۳) ایجاد انگیزه در مدیران و کارکنان برای فعالیت در راستای اهداف سازمان

۴) سنجش و ارزیابی عملکرد واحدهای تابعه، مدیران و سایر کارکنان سازمان

ابهام کاری به میزان تسلط و سیطره شخص بر شغل و کار خود و همچنین علاقه به شغل اشاره دارد در واقع ابهام تفاوت بین اطلاعات موردنیاز برای انجام وظیفه و اطلاعات در دسترس موجود است. هدف از ارائه این متغیر در تحقیق حاضر تعیین اثر سطح عدم اطمینان یا ابهام موجود بر فعالیتهای روزانه مدیریت است.

عدم تمرکز: سیاست و روشی است که در آن صلاحیت اتخاذ تصمیمات لازم الاجرا درباره امور به مقاماتی که نسبتاً مستقل از قوه مرکزی هستند به موجب قانون تفویض گردیده است.

عدم تمرکز به سطح اختیار و مسئولیت پذیری مدیران در امر برنامه ریزی، هدایت و کنترل فعالیتهای شرکت اشاره دارد. بیشتر نظریه پردازان توافق دارند تمرکز به میزانی که تصمیم گیری در یک نقطه واحد در سازمان متمرکز شده، اشاره دارد. تراکم قدرت در یک نقطه دلالت بر تمرکز داشته و عدم تراکم یا تراکم کم نشانه عدم تمرکز است (اقتداری، ۱۳۸۲).

باونز و ابرنتی (۲) (۲۰۰۰) بیان داشتند که شناخت شرایط تاثیرگذار در طراحی MAS بسیار محدود شده است در حالیکه شناخت این شرایط برای آشنائی طراحان با متغیرهای پیشین که ممکن است نتیجه طرح MAS در سازمان باشند بسیار با اهمیت است. نتیجه این تحقیق با تحقیقات قبلی که به بررسی اثر تعاملی یک متغیر پیشین بر روی رابطه بین MAS و متغیر پیامد می پردازد مغایر است.

خلاصه ای از تحقیقات صورت گرفته در رابطه با موضوع پژوهش از سال ۱۹۸۴ تاکنون به شرح زیر است: (سوبروین، ۲۰۰۸؛ ۲۱۴-۲۱۱).

گوردون و نارایانان (۳) (۱۹۸۴ - آمریکا): پاسخ دهندگان: ۳۴ مدیر ارشد، متغیرهای تحقیق: در این تحقیق اثر عوامل ابهام محیطی مشاهده شده و ساختار سازمانی بر روی وسعت قلمرو در سیستم حسابداری مدیریت مورد بررسی قرار

این پژوهش هر دو متغیر بطور همزمان در رابطه بین سیستم حسابداری مدیریت با عملکرد الگوسازی شدند. ترکیب مشارکت زیاد و سیستم حسابداری قوی به طور معناداری باعث تحلیل رفتن عملکرد در میان مدیران چینی شد در حالیکه در مورد مدیران غربی چنین نبود.

چانگ (۸) (۲۰۰۴ - استرالیا)، پاسخ دهندگان: ۱۳۱ مدیر ارشد از شرکت های تولیدی متغیرهای تحقیق: در این تحقیق اثر عواملی همچون اطلاعات مرتبط با شغل و ابهام کاری بر عملکرد مدیران به واسطه عامل حیطه عمل در سیستم حسابداری مدیریت مورد بررسی قرار گرفت. نتیجه تحقیق: در این پژوهش تعامل سه طرفه معنی داری بین متغیرهای فوق به اثبات رسید

۳- روش شناسی پژوهش

تحقیق در رابطه با تعیین اثر بخشی و کارایی سیستم های حسابداری مدیریت در شرکت توزیع برق نواحی استان تهران می باشد. در پژوهش حاضر، اطلاعات از ۲ طریق میدانی و کتابخانه ای جمع آوری گردید روش مورد استفاده در تحقیقات میدانی استفاده از پرسشنامه بوده است. سوالات پرسشنامه این تحقیق از مقاله " اثربخشی سیستم های حسابداری مدیریت" اثر " تیرون سوپاروین" گردآوری شده است. اطلاعات لازم برای تحقیق حاضر از پرسشنامه ای که اعتبار آن مورد آزمون قرار گرفته است جمع آوری شده. این اطلاعات در محیط نرم افزار SPSS 19 با اعمال آزمون های آماری مناسب با توجه به فرضیات تحقیق، تجزیه و تحلیل گردید و در این فصل نتایج گردآوری شده و تجزیه و تحلیل های صورت گرفته داده ها بر مبنای استنباط آماری و به کمک فنون آماری مناسب، به منظور تأیید یا رد فرضیه تحقیق ارائه می گردد. جامعه آماری این پژوهش شامل مدیران واقع در شرکت توزیع برق نواحی استان تهران است، با توجه به محدود بودن مدیران در این تحقیق نمونه گیری به عمل نیامده است و از همه مدیران به عنوان جامعه آماری استفاده شده است.

قلمرو مکانی تحقیق شامل شرکت توزیع برق نواحی استان تهران است که به عنوان جامعه آماری برگزیده شده اند.

۴- فرضیه های پژوهش

فرضیه اول: بین ابهام کاری و سیستم حسابداری مدیریت رابطه مثبت وجود دارد.

فرضیه دوم: بین عدم تمرکز و سیستم حسابداری مدیریت رابطه مثبت وجود دارد.

گرفت. نتیجه تحقیق: در این پژوهش مشخص گردید که ارتباط مستقیمی بین ابهام محیطی مشاهده شده و ساختار سازمانی با سیستم حسابداری مدیریت وجود دارد همچنین اثبات گردید بین ساختار سازمانی و ابهام محیطی مشاهده ارتباط معناداری وجود دارد.

چنهال و موریس (۱۹۸۶ - استرالیا) پاسخ دهندگان: ۶۸ مدیر اجرایی از ۳۶ کارخانه تولیدی، متغیرهای تحقیق: در این تحقیق اثر عوامل ابهام محیطی مشاهده شده، وابستگی و عدم تمرکز بر روی تمام ابعاد سیستم حسابداری مدیریت مورد بررسی قرار گرفت. نتیجه تحقیق: در این پژوهش مشخص گردید که ارتباط مستقیمی بین عدم تمرکز با وسعت قلمرو و بهنگام بودن وجود ندارد اما ارتباط بین عدم تمرکز با سطوح تجمع و یکپارچگی مورد تأیید قرار گرفت.

فیشر (۴) (۱۹۹۶ - استرالیا) پاسخ دهندگان: ۹۸ مدیر اجرایی متغیرهای تحقیق: در این تحقیق اثر عامل ابهام محیطی مشاهده شده بر روی وسعت قلمرو و بهنگام بودن در سیستم حسابداری مدیریت مورد بررسی قرار گرفت. نتیجه تحقیق: در این پژوهش مشخص گردید که ارتباط مستقیمی بین ابهام محیطی مشاهده شده با عملکرد مدیران از طریق عامل واسطه گرانه سیستم حسابداری مدیریت (وسعت قلمرو و بهنگام بودن) وجود ندارد.

میا و کلارک (۵) (۱۹۹۹ - استرالیا) پاسخ دهندگان: ۶۱ مدیر بازرگانی از کارخانجات تولیدی متغیرهای تحقیق: در این تحقیق اثر عامل رقابت در بازار بر روی وسعت قلمرو در سیستم حسابداری مدیریت مورد بررسی قرار گرفت. نتیجه تحقیق: پژوهش فوق بیانگر این مطلب بود که افزایش رقابت بازاری توأم با استفاده گسترده از اطلاعات مربوط به حیطه عمل سیستم حسابداری مدیریت باعث بهتر شدن عملکرد واحد تجاری می گردد.

باونز و ابرنتی (۶) (۲۰۰۰ - هلند) پاسخ دهندگان: ۱۷۰ مدیر تولید و فروش از ۸۵ واحد تجاری متغیرهای تحقیق: در این تحقیق اثر عامل مشتری مداری بر تمام ابعاد سیستم حسابداری مدیریت مورد بررسی قرار گرفت. نتیجه تحقیق: در این پژوهش مشخص گردید که مشتری مداری به واسطه وابستگی بین اجزاء سیستم حسابداری مدیریت دارای رابطه غیر مستقیم با سیستم حسابداری مدیریت است.

تسوئی (۷) (۲۰۰۲ - چین) پاسخ دهندگان: ۵۱ مدیر اجرایی چینی و ۳۸ مدیر اجرایی غربی متغیرهای تحقیق: در تحقیق فوق اثر عوامل فرهنگ ملی و مشارکت کارکنان در فرایند بودجه ریزی بر حیطه عمل و بهنگامی سیستم حسابداری مدیریت مورد بررسی قرار گرفت. نتیجه تحقیق: در

کاری فاقد اثر مستقیم بر روی سیستم حسابداری مدیریت می باشد.

نتایج حاصل از آزمون فرضیه دوم در جدول شماره (۲) ارائه و تفسیر و تحلیل شده است.

با توجه به سطح معنی داری آزمون F که نمایانگر $\text{sig} = .000$ می باشد بنابراین فرض H_1 تأیید می شود که نشاندهنده وجود رابطه مثبت بین عدم تمرکز و سیستم حسابداری مدیریت می باشد به عبارتی عدم تمرکز دارای اثر مستقیم بر روی سیستم حسابداری مدیریت می باشد.

نتایج حاصل از آزمون فرضیه سوم در جدول شماره (۳) ارائه و تفسیر و تحلیل شده است.

با توجه به نتایج حاصل شده از آزمون F که نمایانگر $\text{sig} = .000$ می باشد لذا فرض H_1 تأیید میشود بدین ترتیب تأیید می گردد که بین عدم تمرکز و بهنگام بودن سیستم حسابداری مدیریت رابطه مثبت وجود دارد به عبارتی بین عدم تمرکز و بهنگام بودن رابطه مثبت وجود دارد.

نتایج حاصل از آزمون فرضیه چهارم:

عدم رابطه مستقیم بین ابهام کاری و اجزاء سیستم حسابداری مدیریت است در نتیجه سیستم حسابداری مدیریت را نمی توان به عنوان عاملی موثر و مداخله گر در ارتباط بین ابهام کاری و عملکرد مدیران در نظر گرفت.

نتایج حاصل از آزمون فرضیه پنجم:

با توجه به تحلیل های انجام شده سیستم حسابداری مدیریت عاملی موثر در ارتباط بین عدم تمرکز و عملکرد مدیران به شمار می آید.

فرضیه سوم: بین سیستم حسابداری مدیریت و عملکرد مدیران رابطه مثبت وجود دارد.

فرضیه چهارم: سیستم حسابداری مدیریت (که شامل وسعت قلمرو، سطوح تجمع، ماهیت یکپارچگی و بهنگام بودن است) دارای اثر مداخله گرانه بر روی ارتباط بین ابهام کاری و عملکرد مدیران است.

فرضیه پنجم: سیستم حسابداری مدیریت (که شامل وسعت قلمرو، سطوح تجمع، ماهیت یکپارچگی و بهنگام بودن است) دارای اثر مداخله گرانه بر روی ارتباط بین عدم تمرکز و عملکرد مدیران است.

۵- نتایج پژوهش

در پژوهش حاضر تاثیر عواملی همچون ابهام کاری و عدم تمرکز بر سیستم حسابداری مدیریت و عملکرد مدیران مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و مشخص گردید عدم تمرکز اثر مستقیم و ابهام فاقد اثر مستقیم بر سیستم حسابداری مدیریت است در نتیجه نمیتوان سیستم حسابداری مدیریت را به عنوان عاملی واسط در ارتباط مابین ابهام کاری و عملکرد مدیران در نظر گرفت در حالیکه سیستم حسابداری مدیریت در ارتباط بن عدم تمرکز و عملکرد مدیران دارای نقش واسطه گرانه می باشد.

نتایج حاصل از آزمون فرضیه اول در جدول شماره (۱) ارائه و در ادامه تحلیل شده است.

با توجه به سطح معنی داری آزمون F که بیانگر $\text{sig} = .900$ می باشد، فرض H_0 تأیید می شود یعنی بین ابهام کاری و سیستم حسابداری مدیریت رابطه مثبت وجود ندارد یعنی ابهام

جدول شماره ۱

ANOVA ^b						
سطح معناداری	F	میانگین مربعات	درجه آزادی	مجموع مربعات	مدل	
.900 ^a	.016	.014	1	.014	رگرسیون	1
		.895	68	60.851	باقیمانده	
			69	60.865	جمع	
متغیر مستقل: سیستم حسابداری مدیریت						

جدول شماره ۲

ANOVA ^b						
سطح معناداری	F	میانگین مربعات	درجه آزادی	مجموع مربعات	مدل	
.000 ^a	23.300	10.880	1	10.880	Regression	1
		.467	68	31.751	Residual	
			69	42.631	Total	
متغیر مستقل: سیستم حسابداری مدیریت						

جدول شماره ۳

ANOVA ^b						
مدل		مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	سطح معناداری.
1	Regression	5.126	1	5.126	24.808	.000 ^a
	Residual	14.050	68	.207		
	Total	19.175	69			
متغیر مستقل: عملکرد مدیران						

جدول ۴- نتایج فرضیات

نتیجه آزمون	سطح معنی داری	فرضیه
فرضیه H ₀ تایید شد	۰/۹۰۰	بین ابهام کاری و سیستم حسابداری مدیریت رابطه مثبت وجود دارد.
فرضیه H ₁ تایید شد	۰/۰۰۰	فرضیه دوم: بین عدم تمرکز و سیستم حسابداری مدیریت رابطه مثبت وجود دارد.
فرضیه H ₁ تایید شد	۰/۰۰۰	فرضیه سوم: بین سیستم حسابداری مدیریت و عملکرد مدیران رابطه مثبت وجود دارد.
فرضیه H ₀ تایید شد		فرضیه چهارم: سیستم حسابداری مدیریت اثر مداخله گرانه بر روی ارتباط بین ابهام کاری و عملکرد مدیران است.
فرضیه H ₁ تایید شد	با ضریب بتای ۰/۲۶۱	فرضیه پنجم: سیستم حسابداری مدیریت دارای اثر مداخله گرانه بر روی ارتباط بین عدم تمرکز و عملکرد مدیران است.

۶- نتیجه گیری و بحث

طبق این پژوهش نتایج زیر بدست آمد:

بر خلاف پژوهش گوردن و نارایانان بین ابهام کاری و سیستم حسابداری مدیریت رابطه مثبت وجود ندارد. همچنین مشابه پژوهش چنهال و موریس بین عدم تمرکز و سیستم حسابداری مدیریت رابطه مثبت وجود دارد. بین سیستم حسابداری مدیریت و عملکرد مدیران رابطه مثبت وجود دارد. سیستم حسابداری مدیریت فاقد اثر مداخله گرانه بر روی ارتباط بین ابهام کاری و عملکرد مدیران است که با تحقیق فیشر همسو می باشد. سیستم حسابداری مدیریت دارای اثر مداخله گرانه بر روی ارتباط بین عدم تمرکز و عملکرد مدیران است. اولویت بندی اجزاء سیستم حسابداری مدیریت بر اساس میزان تاثیر پذیری از عامل عدم تمرکز: ۱- سطوح تجمیع، ۲- بهنگام بودن، ۳- یکپارچگی، ۴- وسعت قلمرو اولویت بندی اجزاء سیستم حسابداری مدیریت بر اساس میزان تاثیرگذاری بر عملکرد مدیران: ۱- سطوح تجمیع، ۲- بهنگام بودن، ۳- یکپارچگی، ۴- وسعت قلمرو بدین ترتیب می توان به این نتیجه رسید که در بین اجزاء سیستم حسابداری مدیریت؛ سطوح تجمیع مهمترین جزء و وسعت قلمرو کم اهمیت ترین جزء می باشد. با توجه به اهمیت سیستم حسابداری مدیریت بر روی عملکرد مدیران و همچنین اثر مداخله گرانه این سیستم بر ارتباط بین عدم تمرکز و عملکرد مدیران در این بخش اجزاء سیستم حسابداری

مدیریت به میزان تاثیرپذیری از عامل عدم تمرکز و تاثیرگذاری بر عملکرد مدیران و بر اساس نتایج حاصله از تحلیل های رگرسیونی به ترتیب اولویت لیست می شوند که می تواند راهنمای مناسبی برای مدیران در راستای ارتقاء سیستم حسابداری مدیریت و به تبع آن ارتقاء عملکرد مدیریتی خود باشد.

برای تحقیقات آتی پیشنهاد می شود: ۱- بررسی عوامل مؤثر بر ارتباط بین ابهام کاری و سیستم حسابداری مدیریت، ۲- بررسی تأثیر رضایتمندی شغلی بر کارایی سیستم حسابداری مدیریت، ۳- بررسی تأثیر رضایتمندی شغلی کارکنان بر کارایی عملکرد مدیران سطوح بالا، ۴- بررسی تاثیر نقش واسطه گرانه سیستم حسابداری مدیریت بر ارتباط بین رضایتمندی شغلی کارکنان و عملکرد مدیران

فهرست منابع

- * ال.دفت، ر؛ ۱۳۷۸، "مبانی تئوری و طراحی سازمان"، دفتر پژوهش های فرهنگی، تهران، چاپ اول، ۶۴
- * تقوی دیلمانی، ب؛ ۱۳۸۰، "حسابداری مدیریت و قلمرو آن از دیدگاه مدیریت"، مجله حسابداری، شماره ۹۰، صفحه ۱۵-۱۶
- * رضائیان، ع؛ ۱۳۶۹، "سیستم های اطلاعات مدیریت"، مجله دانش مدیریت، شماره ۱۱، ۲۰-۳۱

- * مدنی، د؛ ۱۳۷۳، "مقدمه ای بر تئوری های سازمان و مدیریت"، انتشارات دانشگاه پیام نور، چاپ چهارم، ۷۲ - ۹۰
- * نظری مقدم، ش؛ ۱۳۸۰، "بررسی علل عمده استفاده غیر موثر از اطلاعات حسابداری مدیریت در شرکتهای سهامی عام"، ۸۵ - ۹۷
- * Bouwens , J and Abernethy M.A (2000), "The Consequence Of Customization On Management Accounting System Design" , Accounting . Organizations and Society , Vol 25 , No 3 , pp. 41 – 221
- * Chenhall , R.H and Morris , D ,(1986), "The Impact Of Structure Environment and Interdependence On The Perceived Usefulness Of Management Accounting Systems" , The Accounting Review , Vol 61 , No 1 , pp. 16 - 35
- * Chia , Y.M ,(1995), " Decentralization Management Accounting System ,MAS, Information Characteristics and Their Interaction Effects On Managerial Performance: a Singapore study" , Journal Of Business Finance and Accounting , Vol 22 , No 6 , pp. 30 - 811
- * Fisher , C ,(1996), " The Impact Of Perceived Environmental Uncertainty and Individual Differences On Management Requirements : a research note" , Accounting . Organizations and Society , Vol 21 , No 4 , pp. 9 – 361
- * Gordon , L.A and Narayanan , V.K ,(1984), "Management Accounting Systems Perceived Environmental Uncertainty and Organization Structure : an empirical investigation" Accounting Organization s and society , Vol 9 , No 1 , pp. 33 – 47
- * Soobaroyen , Teerooven,(2008), "The Effectiveness Of Management Accounting Systems" ,www.emeraldinsight.com

یادداشت‌ها

- ¹-Chenhal& Morris
²- Bouwens& Abernethy,2000
³- Gordon & Narayanan,1984
⁴- Fisher,1996
⁵- Mia & Clarke,1999
⁶- Bouwens& Abernethy,2000
⁷- Tsui,2002
⁸- chong,1996